

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Prima obligatio. Cohabitatio. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

TRACTATUS SEPTIMVS DE OBLIGATIONIBVS EX MATRIMONIO CONSVRGEN- TIBUS, UBI ETIAM DE DIVORTIO.

Duo genera obligationum con-
sidero in Conjugibus, alteram
necessariam voco, voluntari-
am alteram. Prior quinque ha-
bet Capita, Posterior duo, ut
am ex sigillatim explicandis patebit.

CAPUT I.

De Obligationibus Conjugum ne- cessariis.

§. I.

Prima obligatio, hoc est, Cohabitatio.

1. **S**Ive ex Matrimonii natura, sive ex le-
ge divina nobis promulgata per illa
a Gen. 2. Summi Dei verba: *a Propter hoc relin-
quet homo Patrem, & Matrem, & adhærebit u-
xori suæ, & erunt duo in carne una, individuum
vitam agere conjuges debent, sub eodem te-
cto, in eadem mensa, in eodem thoro. Unde,
nisi à gravi causa excusetur, grave ex genere
suo peccatum committent, si secus faxint.*

2. Gravis autem causa esset, si timeret al-
ter ex conjugibus sibi mortem, vel læsionem
membrorum, vel grave damnum, sive ani-
mæ sive corporis, ut, si ab altero sollici-
taretur ad peccatum, si periculum subiret
infiçendi se morbo aliquo contagioso. Si au-
b Lib. 7. in tem ejusmodi pericula non essent ex cohabi-
Decal. c. 3. tatione, essent verò ex debiti redditione,
§. 5. nu. 24 teneretur conjux cum conjugè infirmo coha-
c Aver. q. bitare, consuetaque præstare obsequia, red-
22. matr. dere autem debitum non teneretur, juxta ea,
sec. 3. V. quæ à nobis dicta sunt alibi, *b* legique potest
Decimo Averfa. *c*

3. Verum adverte Primò, si in casibus in

quibus excusaris à cohabitatione, nesciatur
causa, debere ostendi, & publicari aliquam
aptam excusationem, ne ansa detur aliis co-
gitandi aliquid minus decorum de altero
conjugè.

4. Adverte Secundò, si nulla adsit excu-
satio, posse virum, vel uxorem cogi ad mu-
tuam dictam habitationem, tum à Judice
Ecclesiastico, tum à Judice Sæculari (sed ab
hoc, quando causa non cohabitandi, non de-
pendet à controversia valoris Matrimonii) ma-
trio est, quia Ecclesiastica potestas, sic tuebitur
Jura Matrimonii, quod est Sacramentum;
Sæcularis verò tuebitur Jura Civilia, cum
Matrimonium contractus civilis sit.

5. Adverte Tertio. Quid dicendum. Pri-
mò, si ipsa uxor quamvis, ut dictum est, non
obligetur, velit tamen cohabitare cum suo
viro laboranti morbo contagioso propter a-
morem, quo illum prosequitur, potestne
licite cohabitare? Secundò. Quid dicen-
dum, si velit debitum reddere cum suo vitæ
periculo?

6. Respondeo, de priore ex his satis ego
dixi libro 6. in *d* Decal. De posteriore libro
septimo. *e*

Profectio Conjugis in alium locum.

7. Quoniam vero non raro occurrit ca-
sus, quo unus ex conjugibus alio proficisci
debeat, quæstio hic celebris est, An alter eum
debeat comitari, ut cum illo juxta Matri-
monii leges cohabitet? Loquimur autem,
quando ante contractum Matrimonium nul-
lum præcessit pactum, quo conjuges se obli-
gaverint habitare certo in loco: si enim pa-
ctum præcessit, satis dictum est supra *Tract. 3.*
cap. 4. num. 4.

g. Re-

subjectionem, quam habet sub viro, non potest, de se disponere, potest, quantum est ex hoc capite Iustitiæ, vi, qui non est subiectus uxori, nisi in convenientibus ad redditionem debiti conjugalis, quam certe servitus ex se non impedit. Hanc sententiam sequuntur Sanchez, & alii, sed Pontius & aequales faciunt in hoc conjuges, & invalidam esse putant invito altero, sui cuiuscunque conjugis venditionem, quam æqualitatem probabiliter adesse, negare non possum.

Aver. q. 17. Dixi (altero invito) ex communi enim consensu non esset peccatum se vendere, quantum est ex capite Iustitiæ, quia volenti, & consentienti non fit injuria: Nam ceterum scimus omnes, facile posse intervenire alia inconvenientia, unde illicita esset ejusmodi venditio.

18. Advertendum tandem est, in eo casu, quo venderet se vir, volente uxore; ipsam uxorem non amittere suam libertatem, sed solum sibi præjudicare non parum. Tunc enim ejus vir factus jam servus, ipsa consentiente, debet præferre obsequia Domini obsequiis, alias debitis ipsi uxori. Idem dic, si uxor, consentiente viro, (Qui certe mihi videtur casus moraliter impossibilis) se vendat.

§. II.

Secunda, & Tertia conjugum obligatio.

Id est

Mutua præstatio alimentorum, & educatio filiorum Remissivè.

e Lib. 5. in Decal. c. 3. §. 3. d Aver. q. 22. matr. sec. 4. e Castrop. d. 3. de spons. p. 5. §. 2. f Bonac. circa 4. Decal. præcep. alioque ibidem citatos.

DE his questionibus dictum est à me satis alibi, e quem locum studiosus adire facile poterit, vel adeat Averlam, d & Castropal. e de priori argumento bene differentes, & de posteriore Bonac. f

§. III.

Quarta conjugum obligatio,

Id est

Correctio Mutua.

1. Vitæ magna conjunctio, quæ est inter conjuges, exigit, ut mutuo iidem se

conjugali affectu corrigant, & ad peccata evitanda, se invicem adjuvent, id, quod duobus fieri potest modis. Primò, adhortatione. Secundò, punitione. Tum igitur vir, tum còjux adhortatione uti poterunt, & aliquando, juxta regulas correctionis fraternæ, debent: ita tamen, ut vir, (quippe qui uxoris caput) illa, quæ pertinent ad familiæ gubernationem, possit uxori præcipere, sed præcipere non possit uxor viro, nam hæc solum poterit, debetque proponere, atque illa prudenter urget.

2. At vero, quoad punitionem, nullo modo conceditur uxori, posse virum punire, viro autem uxorem punire leviter, & moderate, conceditur: leviter, inquam quia ipsa serva non est, sed viri socia, atque una caro cum illo. Et quidem nunquam ex odio, sed ex Caritate, Zelo, & Amore Iustitiæ. Semper autem juxta proportionem culpæ, immò levius, quam culpa requirit, ut pax inter conjuges, & amor custodiat. Hinc fit, ut, si grave delictum committat uxor gravi punitione corrigendum, id ad maritum non pertineat, sed ad publicum Judicem.

3. Si queras magis in particulari mensuram ejusmodi punitionis.

Respondeo, id, ita cordatè, ac breviter explicari à Castrop. g ut satis sit ejus verba hic subscribere.

4. Certum est (inquit) non posse maritum punire uxorem poena mortis, mutilationis, exilii, perpetui carceris, (intelligo publici, vel perpetui, vel diuturni) vulneris, alteriusque percussione, ex qua ejus salus, vel membrum periculum subeat: has enim poenas sibi Respublica reservavit; quas, nec Dominus, ratione servorum, permisit. Plerumque censerem, subtractione cibi maritum uti debere in uxore punienda, quia hæc poena sufficiens videtur, ad communes defectus puniendos: Cui poenæ addi possunt aliquot reclusionis dies, etiam compedibus apposis: Uxorem tamen eodere a lapis, conculcare pedibus, fistibus percutere, raro permitterem, quia conjugali affectui, & amori, qui semper spectandus est, hæc graves punitiones, si frequentes sint, non leviter obstant. Minus censeo concedendam verberum punitionem, quia hæc servorum propria est; & licet aliquando, causa urgente, ingenui soleant affici hæc punitione, id contingit, cum in minori ætate sunt constituti. Quapropter (nisi causa gravissima urgeret) peccatum mortale existimarem